

AUDIOVISUAL
PRODUCERS
FINLAND
APFI

**Elokuva- ja tv-alan kannustimen
(av-kannustin) hyödyt
suomalaiselle yhteiskunnalle**

Yhteenveto

Audiovisuaalinen ala Suomessa ja av-kannustin

Audio- visuaalinen ala

- Suomen av-ala on kokonaisarvoltaan n. **1,6 miljardia euroa**
- Liiketoiminta perustuu aineettomien oikeuksien myyntiin ja on skaalautuvaa - **TEM:ssä on tunnistettu merkittävä kasvu- ja vientipotentiaali av-tuotteissa**
- Viimeisten vuosien aikana kasvu ollut nopeaa: **kansainväliset jakelualustat investoivat voimakkaasti paikallisiin sisältöihin**

Av- kannustin

- Av-tuotantokannustin on Business Finlandin vuodesta 2017 hallinnoima, kasvua kiihdyttävä instrumentti: **enintään 25%:n maksuhyvitys av-tuotannon Suomeen käytetystä rahasta** (palkat, tavara- ja palveluostot)
- **Kannustin maksetaan todennettuja kustannuksia vastaan** ja se on tarkoitettu elokuvaan, dokumentteihin, draamasarjoihin ja animaatioihin, joiden budjetista vähintään 25% tulee olla ulkomaista rahaa

Av-kannustimen tilanne valtion talousarvioesityksessä

Av-kannustimelle tälle vuodelle myönnetty 9,5 miljoonan euron rahoitus loppui jo kesäkuun alussa

TEM:n tälle vuodelle esittämät 10 miljoonaa lisärahoitusta ja 20 miljoonaa euroa vuodelle 2024 puuttuvat valtionvarainministeriön talousarvioesityksestä

Kannustimen lopettaminen tarkoittaisi, että leikataan kasvusta, verotuloista ja työllisyydestä, ei kustannuksista

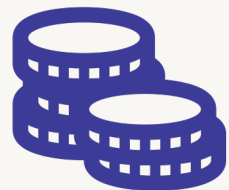
Elokuva- ja tv-alan tuotantokannustin auttaa suomalaisia pk-yrityksiä luomaan laadukasta kotimaista sisältöä – yhteiskunnalle se on riskitön kasvua luova instrumentti

- Av-kannustin hyödyttää ensisijaisesti kotimaisia tuotantoalan pk-yrityksiä, joilla on keskeinen rooli työvoimapainotteisessa arvoketjussa
- Av-kannustin mahdollistaa ulkomaiset investoinnit ja kotimaisen tuotannon viennin
- Käyttöön otosta 2017 kannustin on tuonut yli mEUR 300 ulkomaista rahoitusta Suomeen ja kolminkertaistanut kotimaisen tv-draaman liikevaihdon

- Muut Pohjoismaat ja Baltian maat ovat todenneet insentiivin hyödyt ja laajentavat kannustinhankkeitaan
- Suomessa kannustimella on kriittinen rooli kotimaisen tuotannon kilpailukyvyyn takaamisessa ja kansainvälisen rahoituksen saamisessa

1 myönnetty kannustineuro luo:

- Palveluita ja työtä Suomeen 4 eurolla, josta 2 euroa on ulkomaista rahoitusta
- Valtiolle välittömiä tuloja yli 1,4 euroa

- Av-tuotannoilla on suoria positiivisia vaikutuksia alihankintapalveluita tarjoavaan kenttään, majoitus- ja matkailupalveluihin ja Suomen maakuvaan
- Edistää myös musiikin ja kirjallisuuden vientiä ja peliteollisuuden osaamista

Alan hyödyt jakautuvat myös monipuolisesti ympäri Suomea – esimerkkejä kannustimen avulla toteutetuista tuotannoista

yle YLE

Sisu-elokuva takoi miljoonatuotot maailmalla ja tuo tunturimaisemiin ihastuneita matkailijoita Utsjoelle

Kuvauspaikalla Nuorgamissa elokuvasta muistuttaa laituri, jossa kotimaiset ja ulkomaiset turistit voivat kuvata itsensä.

27 Jul 2023

yle YLE

Sekasin, Sorjonen, #lovemilla – Näin suomalaista tv-draamaa myydään maailmalle

Kotimainen tv-draama on kansainvälistynyt 2010-luvulla kovaa vauhtia. Uusimpana maailmalle pyrkii nyt nuortensarja Sekasin.

28 Apr 2017

K Kaleva

Eksoottinen Pohjois-Pohjanmaa kiinnostaa Etelä-Amerikkaa myöten: Kaikki synnit -sarja on myyty jo yli 40 maahan ...

Näyttelijä vanhenee ja nuortuu roolihahmon mukana – Kaikki synnit -sarjan eri kausilla Matti Ristisen poliisihahmo vaihtelee parrakkaasta...

Av-kannustimen lisäksi toimialan investointi- ja työllistämiskykyyn vaikuttaa Suomen elokuvasäätiön rahoituksen pieneneminen ja Yleisradion leikkaukset

- **Yleisestä taloustilanteesta ja mainosmarkkinan laskusta johtuen av-sisältöjen kotimarkkinan tilanne on haastava**
 - Mm. MTV:n muutosneuvottelut ja säästöt, Ylen suunnitellut leikkaukset
 - Ulkomaisilla palvelutuotannoilla tilannetta voitaisiin tasapainottaa ja varmistaa tasaisesti työtä alan tekijöille, mutta niitä ei tule ilman kannustinta

- **Suomen elokuvasäätiön (SES) rahoitukseen on VM:n talousarvioesityksessä esitetty mEUR 1,3 leikkausta**
 - Lisäksi OKM:n hallinnonalaan kohdistuu mEUR 10 lisäleikkaukset, joiden tarkemmasta kohdentumisesta ei vielä tiedetä
 - SES:n kulttuuripoliittisin perustein myönnettävät tuet ovat edellytys kotimaisten elokuvien tuotannolle
 - Myös SES:n tuet tuottavat valtiolle enemmän kuin vievät, palautumiskerroin on 1,06-2,01€ per maksettu tukieuro

- **Jos Ylen toimintaa tehostetaan hallitusohjelman mukaisesti, ulkoisista ostoista tuotantoyhtiöiltä ei tule leikata, koska ne nimenomaan tehostavat varojen käyttöä**
- **Ylellä on keskeinen rooli alan kasvun mahdollistamisessa**
 - Kansainvälisissä hankkeissa kotimaisen tilaajan, kuten Ylen tilaus on usein edellytys kv-rahoitukselle
 - Yle on useille sisältölajeille ainoa kotimainen rahoittaja, kuten ison kansainvälisen potentiaalin omaaville animaatioille sekä kotimaisille lasten- ja nuortenohjelmille

Kannustimen ja sen hyötyjen tarkempi kuvaus

Audiovisuaalinen tuotantokannustin edistää suomalaisten pk-yritysten kehitystä, kasvua ja kansainvälistymistä

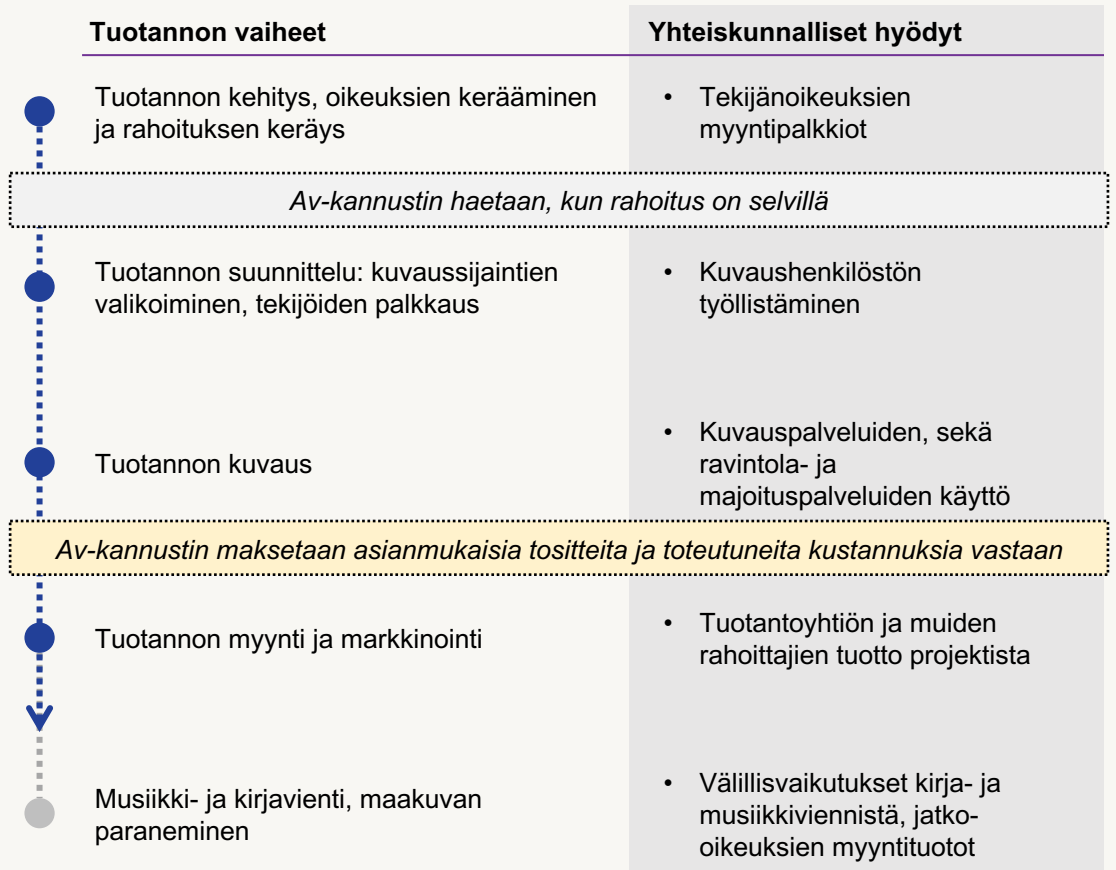
Mikä on audiovisuaalisen alan tuotantokannustin

- Business Finlandin vuodesta 2017 hallinnoima kannustin: **edistää suomalaisten yritysten kasvua, kotimaisen tuotannon kansainvälistymistä ja houkuttelee ulkomaisia tuotantoja Suomeen kehittämällä suomalaisia osaajia.**
- Kannustin tarkoitettu **elokuvaan, dokumenttielokuvaan, draamasarjoihin ja animaatioihin.**
- Kannustin on **enintään 25% tuotannon Suomeen käytetystä rahasta** (palkat, tavara- ja palveluostot). Kannustin maksetaan todennettuja maksettuja kustannuksia vastaan.
- Kannustimen edellytys on, että **budjetista vähintään 25% on ulkomaista rahaa. Hankkeet eivät toteutu ilman kannustinta, koska se on yleensä edellytys kansainväliselle investoijalle**, tai tuotannot siirtyisivät maihin, joissa on kannustin.
- Av-kannustinta voivat hakea suomalaiset ja ulkomaiset tuotannot. Ulkomaisten tuotantoyhtiöiden on palkattava kannustinta varten suomalainen tuotantopalveluiden tarjoaja.
- **Kannustimet ovat yleinen käytäntö Euroopassa.** Esimerkiksi Skandinaviassa ja Baltiassa kaikki Suomen naapurimaat pl. Tanska jakavat av-kannustimia.¹
- **Av-kannustimen vakiinnuttaminen ja tuominen myös muille luoville aloille on kirjattu hallitusohjelmatavoitteisiin²**

1) Tanskan uusi kulttuuriministeri on edistämässä Tanskaan omaa av-kannustinta

2) Kirjaus: "Kehitetään kasvua vauhdittavia malleja av-alalle sekä muille toimialoille, kuten kirjallisuuteen ja musiikkiin."

Esimerkki kannustinta hakevan tuotannon prosessista ja sen yhteiskunnallisista hyödyistä vaiheittain

Av-kannustin tukee alaa monin tavoin sekä tuottaa selvää hyötyä myös valtion taloudelle

Av-kannustimen keskeiset hyödyt

- Ulkomaisten investointien ohjautuminen Suomeen
- Kotimaisen av-alan työllisyyden kasvattaminen
- Kotimaisen av-alan osaamisen kehittäminen
- Uusien yritysten synnyttäminen
- Laadukkaamman ja isomman kotimaisen tuotannon mahdollistaminen
- Suomalaisen kulttuurin edistäminen tv-tuotannon, kirjojen, musiikin ja maakuvan muodossa
- Muiden toimialojen osaamisen tukeminen (mm. peliala)

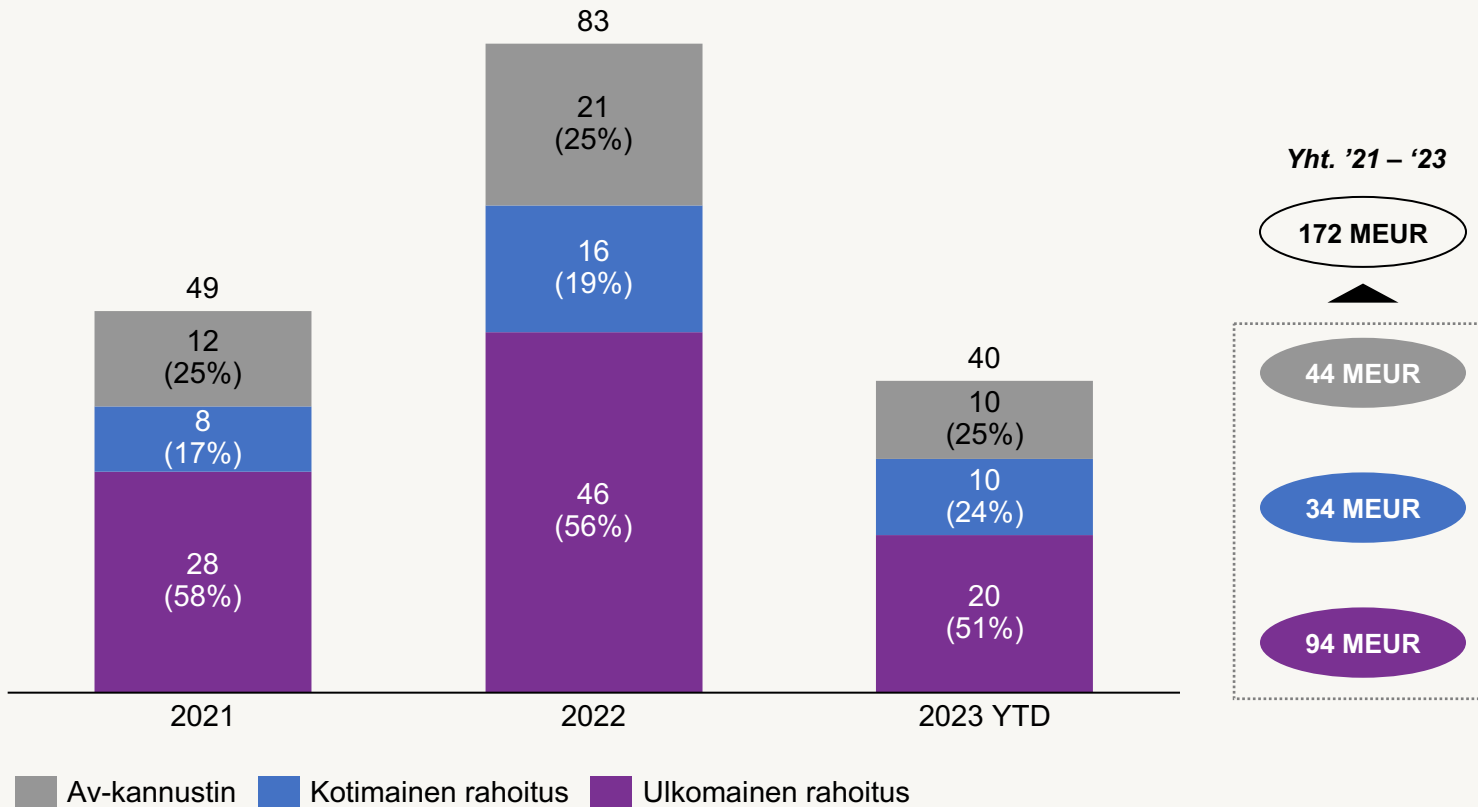
Kukin av-kannustimen euro luo palveluita ja työtä 4 euron arvosta

Kukin av-kannustimen euro tuottaa valtiolle välittömiä tuloja yli 1,4 euron verran

Av-kannustin on keskeisessä osassa tuotantojen toteutumisessa ja ulkomaisen rahoituksen keräämisessä; 1 euro kannustinta luo työtä ja palveluita 4 euron edestä

Av-kannustinta saaneiden tuotantojen kulutus Suomessa ja rahoitusosuus | 2021 – 2023, MEUR

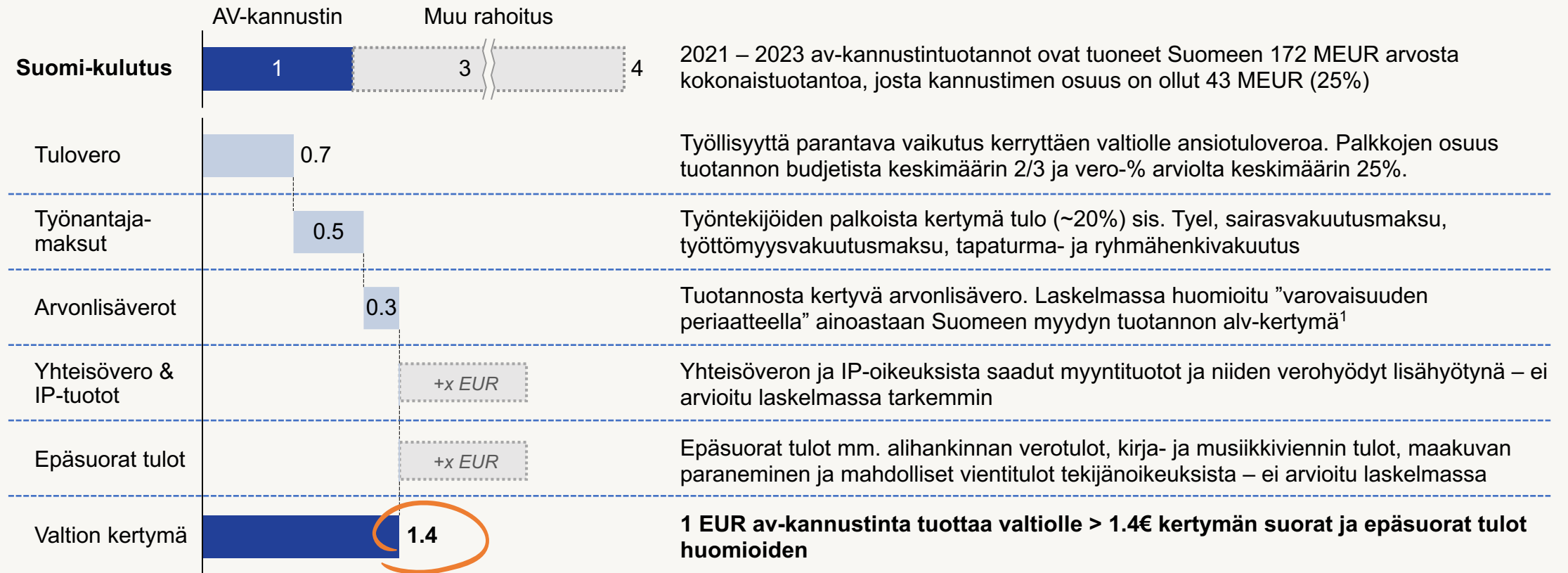
Kommentit

- 1 euron av-kannustin tuo 4 euroa kulutusta Suomeen (172 / 44 MEUR)
- 4 euron kulutuksesta ~2 euroa on kansainvälistä rahoitusta, jolla rahoitetaan sekä ulkomaisia että kotimaisia tuotantoja
- ~1 euro tuotannoista on kotimaista rahoitusta
- Ulkomaisen rahoituksen ehtona on usein av-kannustimet: ilman kannustimia tuotannot toteutetaan kannustimia tarjoavissa maissa.¹
- Syksyn 2023 ja 2024 alkuvuoden aikana APFI:n jäsenyritykset käynnistävät useita hankkeita, joissa Suomen palkka- ja palvelukustannukset nousevat arviolta **250 miljoonaan euroon**. Toteutuminen edellyttää kannustimen lisäbudjettia 60 MEUR.

1) Business Finland 2020 Audiovisuaalisen alan tuotantokannustin raportissa 80% tuottajista arvioi tuotannon jäävän toteutumatta ilman kannustinta. Vastaava luku Norjan kulttuuriministeriön 2023 raportissa oli 93%

1 Av-kannustin-euro tuo valtiolle 1.4 euroa välittömien tulojen kautta – tämän päälle on välillisiä hyötyjä

Av-kannustimen keskimääräinen tuotto valtion kertymänä kutakin av-kannustimeen käytettyä euroa kohden

1) ALV:ia sovellettu Suomeen myytyä tuotantoa kohtaan ja siihen osaan, joka on Suomalaisen tilaajan rahoittamaa (ei KV-rahoitusta tai tukirahaa). Tätä käytetään arviona kotimaisen tuotannon tilaussummalle johon tuotantoyhtiö soveltaa 24% ALV:n. Huomaa, että jätämme olettamatta mahdollisen katteen tuotantokustannuksille varovaisena olettamana.

Av-kannustin on tärkeä suomalaisille tuotantoalan pk-yrityksille, joilla on keskeinen rooli alan arvoketjussa

AV-kannustimen hyödyt arvoketjussa

Esimerkki: ”Hautalehto: Kylmä syli” -draamasarja on tuonut 0.4 MEUR kannustimella >0.6 MEUR verohyötyjä sekä lisätuottoja kansainvälisen myynnin kautta

Hautalehto: Kylmän sylin yhteiskunnalliset hyödyt vaiheittain

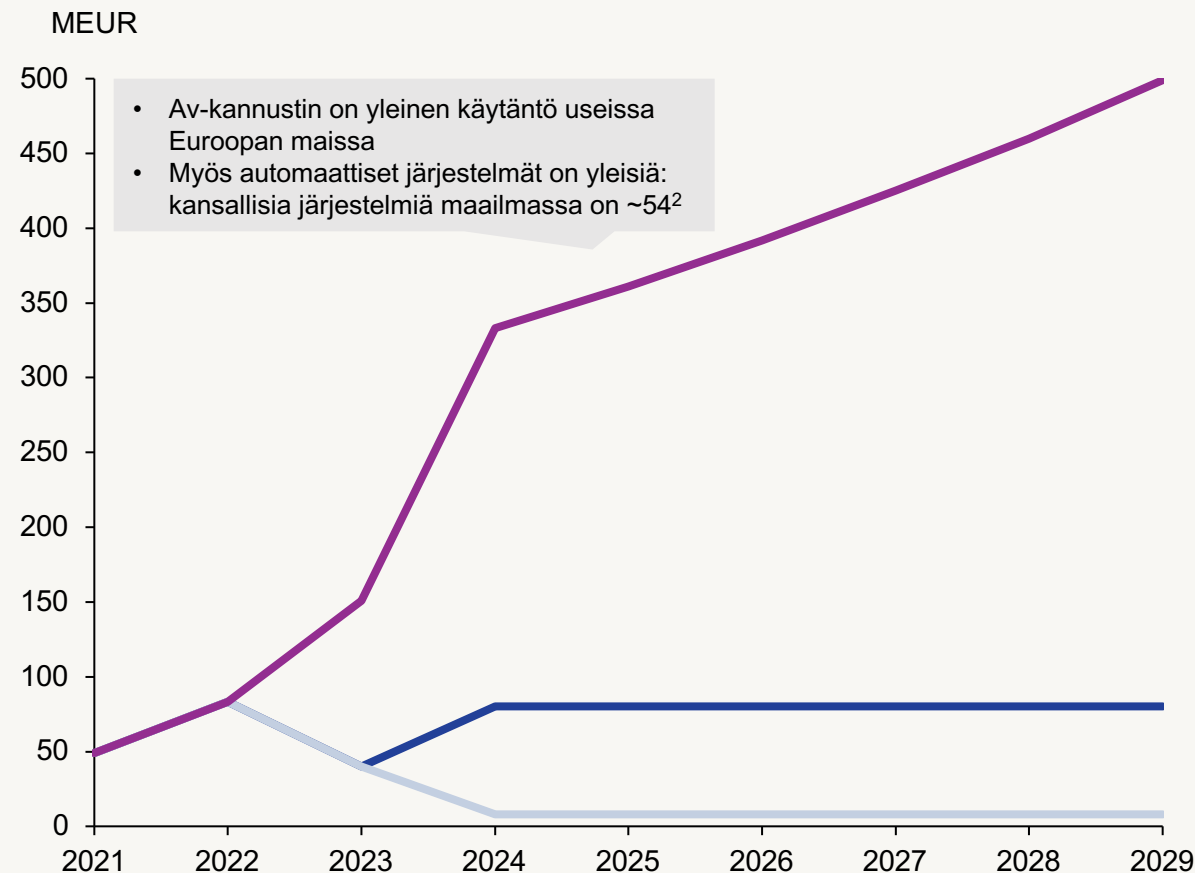
Tuotannon vaiheet	Yhteiskunnalliset hyödyt	Kulutus / LV	Verot
● Tuotannon kehitys	<ul style="list-style-type: none"> Kirjaoikeuksien osto / myynti Rahoituksen varmistus (KV 0.5 MEUR, FI 1.3 MEUR) 	~ 0.1 MEUR (oikeudet)	N/A
<i>Av-kannustin haetaan, kun rahoitus ja budjetin koko on selvillä</i>			
● Tuotannon suunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> Kuvaushenkilöstön palkkaaminen 	1.4 MEUR	0.5 MEUR
● Tuotannon kuvaus	<ul style="list-style-type: none"> Kuvauspalveluiden käyttö, esim. laitevuokraus, ravintola- ja majoituspalveluiden käyttö 	0.8 MEUR	0.1 MEUR (ALV)
<i>Av-kannustin maksetaan toteutuneita kustannuksia vastaan</i>			- 0.4 MEUR
● Tuotannon myynti ja markkinointi	<ul style="list-style-type: none"> Tuotannon myynti kotimaassa 	1.3 MEUR	0.1 – 0.2 MEUR (ALV)
● Musiikki- ja kirjavienti, IP-tuotot	<ul style="list-style-type: none"> Sarja perustuu Christian Rönnsbackan dekkariin Lauri Porran säveltämä musiikki Oikeudet myyty seuraaviin maihin: SE, PL, AU, ES, US 	Esitysoikeudet ulkomailla > 0.5 MEUR, Muu ei tiedossa	N/A

*“Tämän tasoisen kansainvälisesti kilpailukykyisen sarjan tuottaminen ja levitys olisi ollut mahdotonta ilman kannustinta”
- Jukka Helle, Toimitusjohtaja, Solar Films Oy*

Av-kannustinkäytäntöjen vakiinnuttamisella on positiivinen vaikutus av-liiketoimintaan ja Suomessa käytettyyn rahaan

Arvioitu av-kannustintuotantojen Suomi-kulutus skenaarioittain | 2021 – 2029, MEUR

Skenaariot

	Vaikutukset	Oletukset
Skenaario 1: Nykytason jatkaminen	<ul style="list-style-type: none"> Nykymuotoisen laadukkaan tuotannon jatkaminen Kotimaisen osaamisen ja työllisyyden ylläpitäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Av-kannustin palaa 2024 vuoden 2022 tasolle
Skenaario 2: kannustimen lakkauttaminen	<ul style="list-style-type: none"> Tuotantojen vähentyminen ja siirtyminen muualle Työllisyyden heikentyminen ja työttömyyskorvausten kasvu 	<ul style="list-style-type: none"> 85% Skenaario 1:n nykytason tuotannoista jää toteutumatta¹ Toteutus ilman 25% av-kannustinta pienemmällä budjetilla
Skenaario 3: Automaattinen kannustin ilman kattoa	<ul style="list-style-type: none"> Alan kasvu ja lisähyödyt valtion tuloihin täysimääräisenä (kts. edellinen sivu) 	<ul style="list-style-type: none"> 9/2023 – 6/2024 APFI-jäsenien hankkeiden Suomi-kulutus 250 MEUR → 2024 arvio 330 MEUR 2025 – 2029 sovelletaan alan kasvuvauhtia³

1) Business Finland 2020 Audiovisuaalisen alan tuotantokannustin raportissa 80% tuottajista arvioi tuotannon jäävän toteutumatta ilman kannustinta. Vastaava luku Norjan kulttuuriministeriön 2023 raportissa oli 93%

2) Norjan kulttuuriministeriön 2023 raportti: "Study of the Norwegian Film and Series Incentive Scheme". Kansallisten järjestelmien lisäksi on useita paikallisia kannustinjärjestelmiä. Ne mukaan luettuna arvo on 107.

3) Keskiarvo useista toimialaraporteista (8%, n=8), oletus että uutta työvoimaa on ketterästi saatavilla

Av-kannustimella on monipuoliset välilliset vaikutukset etenkin muihin luoviin aloihin, missä toimijat ovat pk-yrityksiä

Esimerkkejä av-kannustimen välillisistä hyödyistä eri toimialoille

Musiikki- ja kirjavienti

- Kotimaiset kansainvälisesti rahoitetut ja näytetyt sarjat käyttävät suomalaista musiikkia ja kirjallisuutta, mikä kasvattaa teosten vientiä ja tekijänoikeustuloja maailmalta
- Kiinnostusta syntyy myös välillisesti muuta suomalaista tuotantoa kohtaan, esim. suomalaiset dekkarit

IP-vienti

- Immateriaalioikeuksien vienti tuo sisällön oikeuksien omistajille tuloa jopa 10 vuoden ajan

Peliala

- Animaatioiden ja virtuaalituotantojen ja –tehosteiden kautta ala linkittyy tiiviisti pelialaan ja kasvattaa osaamista Suomessa

Muu viihdeala

- Avaa myös mahdollisuuksia muissa kuin av-kannustinta saaneissa tuotannoissa, esim. reality-tuotannot, viihdeformaattien myynti, mainoskuvaus ja musiikkivideot

Matkustus

- Lisää Suomi-matkailua ja kiinnostusta myös muuta suomalaista kulttuuria kohtaan
- Hyödyttää myös suomalaista palvelualaa, joista suurimpana majoitus- ja ravintolaliiketoimintaa

Kiitos!

Lisätietoja:

toiminnanjohtaja Laura Kuulasmaa

p. 050 345 0056, laura.kuulasmaa@apfi.fi

Audiovisual Producers Finland - APFI ry on suomalaisen audiovisuaalisen sisältötuotantoalan tuottajien edunvalvonta-, vienninedistämis- ja tekijänoikeusjärjestö. Jäseninämme on 126 elokuva-, tv- ja mainostuotantoyhtiötä ja tekijänoikeusasiakkaina palvelemme lähes 300 oikeudenhaltijaa.